

Kesäkuun lukijamatkan muistoja - Kokonniemessä on eloa

Simpuran kotitalon nurkalla maisemaa katselemissa.

Meitä matkalaisia oli (7.-10.6.2018) kaksi bussillista ja mukana oli niin ensiker-talaisia kuin jo useita ker-toja Jaakkimassa, Lahden-pohjassa ja Lumivaarassa käyneitä. Minulle matka sinne oli kymmenes. Vuoden 1990 elokuun ensimmäisen matkan ”huuma” on tietysti laimentunut, mutta varsinkin Jaakkiman Kokonniemen kylään menee aina kaipaavin mielin ja tuttuja paikkoja etsien.

Vieraisilla synnyinkodissa

Kotikyläpäivänä meidän 4-hengen ryhmämme suuntasi tietysti sinne. Simpuran vuonna 1907 rakennettu kotitalo oli tukevasti entisellä paikallaan Laatokan rannalla, piha ja kasvimaat siistejä ja hyvin hoidettuja. Me itse saimme ystävällisen ja lämpimän vastaanoton. Talon nykyiset asukkaat **Galina** ja **Vladimir Kakovka** ovat vanhoja tuttuja ja saimme taas kerran nauttia siellä maukkaan aterian ja tapaamisen maljoja kohotella.

He olivat tehneet ikkuna-remonttia ja seinän raosta oli löytynyt talon vanhoja papereita, mm. Lepaan Puutarhaopistolta vuonna 1933 tehty omenapuutilaus, tuvan kaapin piirustukset ja monen poismenneen lähisukulaisen omakätiset

niemikirjoitukset. Aivan kuin olisi saanut terveiset heiltä vuosien takaa.

Veljeni Jarmo on syntynyt tuossa talossa ja hän oli erityisen tyytyväinen kun sai käydä syntymäkodissaan ja huoneessa, jossa elämäntaival on alkanut. Monella entisellä jaakkimalaisella ei enää ole tätä mahdollisuutta.

Simpuran lisäksi kylän vanhoista taloista olivat tallella vielä ainakin Uimonen, Matikainen, Orpana, Korppinen, Sihvonen ja Kuusisto. Niissä ei missään näkynyt vielä asukkaita. Monet tulevat kuulemma vasta heinäkuussa.

Kokonniemessä on vetovoimaa

Kokonniemi oli kyllä melkoisesti muuttunut siitä, kun kuusi vuotta sitten siellä viimeksi kävimme. Toimittaja Jussi Konttila olimme jo kuulleet, että Kokonniemessä on menossa melkoinen rakennusbuumi. Saatoimme omin silmin todeta, että joka puolelle on noussut ja nousee koko ajan taloja, huviloita ja monenlaisia mökkikyhäelmiä kuin sieninä sateella. Meidänkin rantapello näyttää pilkkoutuneen mökkitonteiksi. Kunnalta vuokratun tontin voi kuulemma yksityistää, kun sille on ensin rakennut vaikka muutaman ne-

liön suuruisen kopperon. Näppärää!! Myös teitä on tehty moneen paikkaan. Missä ensimmäisen vierailun aikana laidunsi kolhoosin karja, siellä voi nyt ihan mukavasti autoilla. Rauhattomaksi on mennyt nykyisten asukkaiden mielestä.

Kokonniemellä näyttää olevan erilainen kohtalo kuin useimmilla Jaakkiman vanhoilla kylillä. Kokonniemen mökkikylässä asutus tiivistyy ja pellot rakennetaan umpeen, muualla kylien paikoilta löytyy usein vain pusikoituvia niittyjä, kivi-jalkoja ja villintyneitä marjapensaita.

Käen kukuntaa ei kuulu Kokonniemessä eikä muuallakaan, vaikka sitä kovasti odotin. Pohjanmaalla Nurmossa kun käet kukkuivat koko kevään ja vielä juhannuksen jälkeenkä. Taasko on Karjalasta tultu pois ”käet taskussa”?

Kohokohtia kirkoilla

Matkan aikana kävimme myös kolmella kirkolla. Kotikyläpäivän iltana bussit veivät meidät Lumivaaran kirkolle, missä valkoisten sankaristen äärellä vietettiin hartaushetki ja muistettiin ristin alla leppäviä. Joku soitti kirkon kelloakin. Kauempaa kirkko näyttää ihan tyydy-

tävältä, mutta sisällä on niin paljon rapistunutta, ikkunat säpäleinä, laastin ja tiilenmurskaa ympäriinsä. Surullinen olo tuli sitä kaikkea katsellessa. Jospa joku kirkon vielä korjaisi!

Valamossa nähtiin kirkkoja enemmänkin ja siellä kulta kimalsi ja tuore maali hohti. Kuultiin tosi kaunista kuorolauluakin, kun maailman paras basso sattui sopivasti paikalle. Valamo oli todella muuttunut ja komistunut sitten edellisen käynnin noin kaksikymmentä vuotta sitten. Kun on presidentti Putinin suojeluksessa ja saadaan rahaa kunnostuksiin, niin hyvä on luostaria ylläpitää. Valamon retki oli antoisa ja kun sääkin oli lämmin ja aurinkoinen, sinne olisi vaikka jäänyt muutamaksi päiväksi lepäilemään.

Yksi matkan kohokohta oli 9.6. Jaakkiman (raunio)kirkolla sankarivainajien muistomerkin viereen pystytetyn nimipaaden paljastustilaisuus. Lahdenpohjan kaupunginjohtaja **Kazymov Ramiz Mu-barizovich** toivotti meidät lämpimästi tervetulleeksi ja puhui kauniita sanoja sodissa kuolleiden sotilaiden kunnioittamisesta ja hyvien suhteiden ylläpitämisestä. Kun paasi on kaupungin johdon suojeluksessa, voi hyvällä syyllä toivoa sen säilyvän paikana, jossa käydään nimiä lukemassa ja menneitä muistelemassa.

Puheenjohtaja **Matti Tiilikka** esitti Jaakkimalaisseurojen tervehdyksen ja kirkkoherra **Auvo Naukarinen** suoritti paaden siunauksen. Myös kaksi paikallista kirkon edustajaa piti puheen, kuultiin reipasta kuorolaulua ja veisattiin virsi. Omaiset ja pitäjähdistykset laskivat paadelle kukkia ja lopuksi oli kahvi/teetarjoilu, johon kuului runsaasti paikallisten rouvien tekemiä maukkaita leivonnaisia.

Sukulaisen, Eino Matikaisen, nimi löytyi.

Ajatuksia herättävät näyttelyt

Huuhanmäen entinen varuskunta-aluekin tuli tutuksi. Simo-setäni siitä usein puhui, mutta nyt näin sitä itse. Osa matkalaisista majoittui entisestä varuskuntasairaalaan tehtyyn Yakkima-hotelliin, mutta myös me Lahdenpohjan Karlenissa yöpyneet söimme siellä päivälliset. Entiset komeat kasarmit näyttivät kovin rapistuneilta, ovat hoitamatta ja autioita.

Huuhanmäen kasarmin kallioluolan museo oli mielenkiintoinen ja ajatuksia herättävä. Suosittelen poikkeamaan. Siellä esiteltiin Lahdenpohjan alueen historiaa ja geologiaa runsain kuvin ja tekstein. Lumivaaralaiset ovat taas olleet reippaita ja toteuttaneet sinne kiinnostavan Lumivaaraa esittelevän kaksikielisen näyttelyn.

Saataisiinko Jaakkimasta tehtyä vastaavanlainen näyttely Huuhanmäen museoon?

Lahdenpohja vaikutti kovin hiljaiselta paikalta. Kun katselin lauantai-iltana ikkunasta hotellin edessä olevalle aukiolle, ei siinä näkynyt yhtään ihmistä, vain muutama kulkukoira siinä haukahteli. Ravintolakin oli suljettu jo kymmeneltä, vaikka suomalaisia asiakkaita olisi ollut. Ehkä nuorisokoostuu jossain muualla. Tuli mieleen, että olisi Lopottikin toisenlainen, jos olisi saanut säilyä Suomella.

Hyvä matka kaiken kaikkiaan. Kiitos järjestäjille, hyvälle matkanjohtajille ja bussien kuljettajille. Aurinkoista kesän jatkoa kaikille mukana olleille. Terveisin

Sirpa Lassila
(s.Simpura), Vantaa

>>> tiesimme, että Venäjä on hyvin erilainen kuin Suomi, emme odottaneet niin jyrkkää eroa, mitä se oli rajan yli siirryttäessä.

Kari: Paappa sanoi, että jaksamisen vuoksi matka saattaa olla hänelle viimeinen Karjalan matka, mutta itselläni heräsi kipinä lähteä ensi vuonna matkaan, vaikka ei paappa jaksaisikaan. Kaveriniikin jo sain suostuteltua lähtemään matkaseurakseni. Matka oli kaikinpuolin hieno kokemus, haluan kiittää kaikkia mukana olleita!

Kaikki haastatellut keuhivat dokumenttiryhmää valtavasta innosta ja kiinnostuksesta, jolla he tämän työn tekivät. He olivat paneutuneet asioihin ja heillä oli tarkka suunnitelma siitä, mitä he halusivat saada irti. Ryhmä suhtautui iäkääsiin haastateltaviinsa ja näiden tarinoihin todella kunnioittavasti. He olivat hyvin empaattisia ja aivan kuin elivät haastateltavien kertomusten mukana. Useamman kerran näimme nuoren naistoimittajan pyyhkivän silmiään.

Dokumenttiryhmän vuoksi tämä oli hieman erilainen kotiseutumatka, mutta kaikista päätellen matkalaiset olivat tyytyväisiä reissun antiin.

Dokumentin valmistuttua Pekka Paakkinen sa sen Suomeen. On ollut puhetta yhteisen katselutalouden järjestämisestä syksyllä/talvella. Seuraa ilmoittelua!

Lämmintä loppukesää tästä eteenkin päin. Lumivaara-seuran 70-vuotisjuhlilla tavataan!

Mervi Nieminen

Kokonniemen rakennusprojekteja. Näkymä kotitalon ikkunasta.